

Design and Implementation of Backstepping-Sliding mode Attitude Controller in The Prossecor in The Loop Test Bed

F. Fani Saberi^{1*}, M. Kabganian², A. Fazlyab³and A. Ajorkar⁴

1. Space Science and Technology Institute, Amirkabir University of Technology

2, 3, 4. Department of Mechanical Engineering, Amirkabir University of Technology

*Postal Code: 15875-4413, Tehran, IRAN

f.sabery@aut.ac.ir

In this paper, a robust attitude control algorithm is developed based on backstepping-sliding mode control for a satellite using four reaction wheels in a tetrahedron configuration. In this method, asymptotic stability of the proposed algorithm has been proven in the presence of reaction wheels dynamic model based on Lyapunov theory. Then, in order to evaluate the performance of the proposed algorithm, a low-cost real-time prossecor in the loop test bed is provided. The presented test bed is capable of real-time assessing the attitude backstepping-sliding mode control algorithm. In this test bed, real-time modeling of satellite dynamic, environmental disturbances and reaction wheels are achieved in a simulator computer and the proposed control algorithm performance is investigated by implementing it in an electronic control board of the prossecor in the loop test bed.

Keywords: Attitude control, Backstepping, Reaction wheel, Satellite, Sliding mode, Software in the loop

1. Assistant Professor (Corresponding Author)
2. Professor
3. M. Sc. Student
4. M. Sc. Student

طراحی و پیاده‌سازی کنترل پسگام - مد لغزشی وضعیت ماهواره در بستر تست پردازشگر در حلقه

فرهاد فانی صابری^{۱*}، منصور کبکانیان^۲ و علیرضا فضلیاب^۳ و عباس آجرکار^۴

۱- پژوهشکده علوم و فناوری فضای دانشگاه صنعتی امیرکبیر

۲، ۳ و ۴- دانشکده مهندسی مکانیک، دانشگاه صنعتی امیرکبیر

* تهران، صندوق پستی ۱۳۴۴۳-۷۸۷۱۵

f.sabery@aut.ac.ir

در این مقاله، یک الگوریتم کنترل وضعیت مقاوم، مبتنی بر روش کنترل پسگام- مد لغزشی برای یک ماهواره با استفاده از چهار چرخ عکس‌العملی با ساختار هرمی طراحی شده است. پایداری مجذوبی الگوریتم ارائه شده با کمک تئوری لیپاپونوف در حضور دینامیک چرخ عکس‌العملی اثبات شده است. سپس یک بستر تست پردازشگر در حلقه کم هزینه و بالادرنگ به منظور ارزیابی عملکرد کنترلر وضعیت طراحی شده است. این بستر توانایی ارزیابی بالادرنگ کنترل وضعیت پسگام- مد لغزشی را دارد. در این بستر، مدل سازی بالادرنگ دینامیک ماهواره، اغتشاشات محیطی وارد بر آن و مدل دقیق چرخ‌های عکس‌العملی در کامپیووتر شبیه‌ساز انجام شده و الگوریتم کنترل وضعیت طراحی شده برای تحقق مأموریت ماهواره، به صورت زمان حقیقی بر روی الکترونیک وضعیت پیاده‌سازی و عملکرد آن مورد بررسی قرار گرفته است.

واژه‌های کلیدی: چرخ عکس‌العملی، کنترل پسگام، کنترل وضعیت ماهواره، مد لغزشی، مدل سازی بالادرنگ، پردازشگر در حلقه

		علائم و اختصارات
K_m	ثابت گشتاور موتور	
L_a	سلف آرماتور	سرعت‌های زاویه‌ای ماهواره
R_a	مقاومت آرماتور	ماتریس پیکربندی چرخ‌های عکس‌العملی
s	سطح لغزش کنترلر مد لغزشی	اغتشاشات عملگر
T	ماتریس تأثیر عملگر	ماتریس ممان اینرسی ماهواره
T_{EXT}	اغتشاشات خارجی	جریان آرماتور
u	گشتاور کنترلی	ممان اینرسی چرخ‌های عکس‌العملی
v	ولتاژ آرماتور	ماتریس ممان اینرسی سیستم
β و α	زوایای نصب چرخ‌های عکس‌العملی	ثابت ولتاژ برگشتی EMF
Ω	سرعت زاویه‌ای آرماتور	
ψ_d, θ_d, ϕ_d	زوایای اویلر مطلوب	۱. استادیار (نویسنده مخاطب)
$\underline{\sigma}$	پارامترهای رودریگرز تعمیم‌یافته	۲. استاد
$\underline{\sigma}_d$	پارامترهای رودریگرز تعمیم‌یافته مطلوب	۳. دانشجوی کارشناسی ارشد
		۴. دانشجوی کارشناسی ارشد

در این مقاله، یک کنترلر وضعیت پسگام- مد لغزشی مبتنی بر کنترل ساختار متغیر برای یک ماهاواره با استفاده از چهار چرخ عکسالعملی با ساختار هرمی طراحی شده است. سپس پایداری مجانبی الگوریتم ارائه شده در حضور دینامیک چرخهای عکسالعملی با استفاده از تئوری لیاپانوف اثبات شده است. در ادامه یک بستر پردازشگر در حلقه، برای ارزیابی عملکرد الگوریتم کنترل وضعیت ارائه شده به صورت شرایط بالادرنگ طراحی و ساخته شده است. بستر ساخته شده توانایی ارزیابی بالادرنگ الگوریتم کنترل وضعیت پسگام- مد لغزشی را دارد. در این بستر، مدل‌سازی بالادرنگ دینامیک ماهاواره، اغتشاشات محیطی، چرخهای عکسالعملی و ژیروسکوپ‌ها در کامپیوتر شبیه‌ساز صورت می‌گیرد و عملکرد الگوریتم کنترل پسگام مد لغزشی با پیاده‌سازی بر روی برد الکترونیکی بستر پردازشگر در حلقه مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

دینامیک و سینماتیک ماهاواره

برای مدل‌سازی ریاضی، ماهاواره به صورت جسم صلب در نظر گرفته شده است. معادله کلی حرکت دورانی جسم صلب در فضا (معادله اویلر) در صورت وجود وسایل تبادل اندازه حرکت (مانند چرخ عکسالعملی)، به صورت زیر است [۱۹].

$$\dot{\omega} = J^{-1} [J\omega \times] \omega + J^{-1} u \quad (1)$$

$$[J\omega \times] = \begin{bmatrix} 0 & -(J\omega)_3 & (J\omega)_2 \\ (J\omega)_3 & 0 & -(J\omega)_1 \\ -(J\omega)_2 & (J\omega)_1 & 0 \end{bmatrix} \quad (2)$$

در معادله (۱)، $\omega_x \omega_y \omega_z = [\omega_x \omega_y \omega_z]$ سرعت زاویه‌ای فضاییما بیان شده در دستگاه مختصات بدنی و u گشتاور کنترلی است. همچنین، $J = I - CI_W C^T$ که در آن I ، تانسور ممان $I_W = diag\{I_{W1} \ I_{W2} \ I_{W3} \ I_{W4}\}$ ، ممان‌های اینرسی ماهاواره و C ماتریس چهار چرخ عکسالعملی است که در ساختاری هرمی شکل حول محور یا ماهاواره، مطابق شکل (۱) قرار گرفته‌اند. ماتریس چهت‌گیری چهار چرخ عکسالعملی به صورت یک ماتریس 3×4 است (ماتریس C) که به صورت زیر بیان می‌شود که ستون‌های ماتریس بردارهای محور چرخ‌ها هستند.

$$C = \begin{bmatrix} \cos \alpha \sin \beta & -\sin \alpha \sin \beta & -\cos \alpha \sin \beta & \sin \alpha \sin \beta \\ \sin \alpha \sin \beta & \cos \alpha \sin \beta & -\sin \alpha \sin \beta & -\cos \alpha \sin \beta \\ \cos \beta & \cos \beta & \cos \beta & \cos \beta \end{bmatrix} \quad (3)$$

مقدمه

هر فضاییما به منظور تحقق مأموریت خود به زیرسیستم‌های متعددی نیاز دارد. یکی از مهم‌ترین این زیرسیستم‌ها، زیرسیستم تعیین و کنترل وضعیت (ADCS) است. وظیفه اصلی زیرسیستم تعیین و کنترل وضعیت فضاییما سنجش و تعیین وضعیت، مانور وضعیت و حفظ سیستم در جهت مطلوب با دقت مناسب است. این زیرسیستم از قسمت‌های مختلفی همچون عملگر، حسگر، الگوریتم کنترل و برد الکترونیک وضعیت تشکیل شده است. الگوریتم کنترل وضعیت که وظیفه محاسبه گشتاورهای تولیدی عملگرها را بر عهده دارد بخش مهمی از زیرسیستم تعیین و کنترل وضعیت به حساب می‌آید. مانور وضعیت ماهاواره یک مسئله پیچیده شامل دینامیک‌های غیرخطی سیستم به دلیل مانورهای با زوایای بزرگ، عدم قطعیت‌ها و گشتاورهای ناشناخته محیطی در کنار قوانین کنترلی خطی یا غیرخطی است.

در میان تحقیقات صورت گرفته در این زمینه، روش‌های کنترلی متفاوتی وجود دارد که می‌توانند مشکلات کنترلی از قبیل دینامیک پیچیده سیستم را حل کنند مانند کنترل PID، کنترل بهینه [۱]، کنترل تطبیقی [۲، ۳، ۴، ۵]، کنترل مد لغزشی [۶] و کنترل مقاوم مانند کنترل ساختار متغیر که هم بر اساس خطای زوایای اویلر و هم بر اساس خطای کواترنیون‌ها طراحی شده‌اند.

الگوریتم‌های کنترلی در [۷، ۸، ۹]، مبتنی بر کنترل ساختار متغیر هستند. مقاوم‌بودن یکی از ویژگی‌های بارز سیستم‌های کنترل ساختار متغیر است [۱۰]. کنترل ساختار متغیر هر فضاییما برای دوران‌های بزرگ در [۱۱، ۱۲] مورد مطالعه قرار گرفته است. در [۱۳، ۱۴]، کنترل مد لغزشی برای تعییب فرامین ورودی هر فضاییما مبتنی بر زوایای اویلر ارائه شده است. در [۱۵]، الگوریتم کنترل مد لغزشی مبتنی بر کنترل ساختار متغیر با استفاده از کواترنیون‌ها طراحی شده است. در [۱۶]، تکنیک کنترل مد لغزشی برای نشانه‌روی و پایداری یک فضاییما براساس پارامترهای رودریگرز طراحی شده است. علاوه بر این در [۱۷، ۱۸]، کنترلر مد لغزشی مبتنی بر پارامترهای رودریگرز تعییم‌یافته ارائه شده است که می‌تواند مانورهای با زوایای بزرگ را نیز انجام دهد. اما در این تکنیک‌ها، اثر دینامیک عملگرها و اغتشاشات خارجی مورد بررسی قرار نگرفته است؛ و به علت هزینه و رسیک بالای سیستم‌های پیچیده مانند ماهاواره‌ها، تست‌های کاربردی قبل از پرتاب بسیار حائز اهمیت است. یک راه حل برای تست‌های کاربردی کاربردی زیرسیستم تعیین و کنترل وضعیت یک ماهاواره، استفاده از روش پردازشگر در حلقه است که روشی ارزان و کاربردی است [۱۹].

در معادله (۷)، I_a ، R_a ، K_b ، L_a ، Ω ، α و β به ترتیب مقاومت آرماتور، سلف آرماتور، ثابت ولتاژ برگشتی EMF، سرعت زاویه‌ای موتور، جریان آرماتور و ولتاژ اعمالی آرماتور هستند. از سوی دیگر، گشتاور u که توسط موتور تولید می‌شود با جریان آرماتور نسبت مستقیم دارد.

$$u = K_m I_a \quad (8)$$

در معادله (۸) K_m ثابت گشتاور موتور است. با جایگذاری معادله (۸) در معادله (۷)، رابطه زیر به دست می‌آید:

$$\frac{L_a}{K_m} \dot{u} + \frac{R_a}{K_m} u + K_b \Omega = v \quad (9)$$

حال یک رابطه عمومی خطی برای مدل چرخ عکس‌العملی توسط می‌کنیم که در آن $\underline{u} \in \Re^M$ بردار کنترل ورودی واقعی $T = T^T > 0$ ماتریس قطری با ثابت زمانی مثبت d ، اغتشاشات ورودی و محدود و A یک مقدار ثابت مثبت هستند.

$$T \underline{\dot{u}} + A \underline{u} + d = \underline{v} \quad (10)$$

اغتشاشاتی که توسط چرخ عکس‌العملی تولید می‌شوند و بر دقت کنترل وضعیت و پایداری ماهواره بسیار مؤثر هستند عبارتند از: نامیزانی دینامیک (U_d)، نامیزانی استاتیک (U_s)، اغتشاشات یاتاقان‌ها (t_{rb})، گشتاور ریپل موتور (t_r) و گشتاورهای ناشی از اصطکاک خشک و ویسکوز ($T_f + T_v$). این اغتشاشات مستقیماً به ماهواره به عنوان اغتشاشات خارجی وارد می‌شوند (T_{EXT}) و بر دقت کنترل وضعیت و پایداری ماهواره اثر می‌گذارند، بنابراین معادله دینامیک ماهواره در حضور مدل چرخ عکس‌العملی به صورت رابطه (۱۱) در می‌آید.

$$\begin{cases} \dot{\underline{\omega}} = J^{-1}([J\omega \times] \underline{\omega}) + J^{-1}\underline{u} + J^{-1}T_{EXT} \\ T \underline{\dot{u}} + A \underline{u} + d = \underline{v} \end{cases} \quad (11)$$

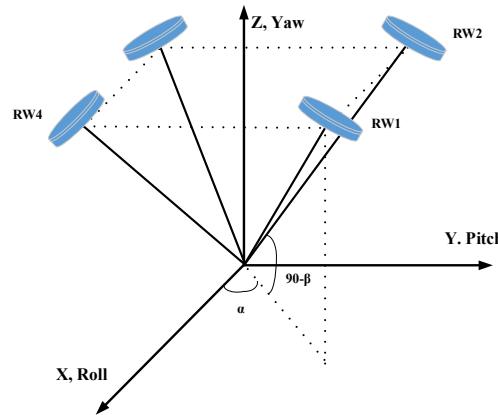
در بخش بعدی این دینامیک برای طراحی یک کنترلر مقاوم پسگام- مد لغزشی درنظر گرفته می‌شود و پایداری سیستم اثبات می‌شود.

طراحی کنترل پسگام- مد لغزشی

در این بخش، کنترلر پسگام- مد لغزشی با استفاده از پارامترهای رودریگرز تعمیم یافته و در حضور مدل دینامیک چرخ‌های عکس‌العملی طراحی می‌شود.

لم ۱. سیستم $\begin{cases} \dot{\underline{\eta}} = f(\underline{\eta}) + g(\underline{\eta}) \\ \underline{\dot{u}} = \underline{u} \end{cases}$ را درنظر بگیرید. اگر

کنترل فیدبک حالت برای $\underline{\dot{\eta}} = f(\underline{\eta}) + g(\underline{\eta})$ با درنظر گرفتن شرط

شکل ۱ - نحوه قرارگیری چهار چرخ عکس‌العملی با ساختاری هرمی

در معادله (۳)، α و β به ترتیب برابر با 45° و 54.74° درنظر گرفته شده‌اند.

برای بیان معادلات سینماتیک ماهواره از پارامترهای رودریگرز تعمیم یافته ($\underline{\sigma}$) که یک بردار 3×1 است استفاده شده است که به صورت زیر هستند [۲۰].

$$\dot{\underline{\sigma}} = F(\underline{\sigma})\underline{\omega} \quad (4)$$

$$F(\underline{\sigma}) = \frac{1}{2}(I_{3 \times 3} + [\underline{\sigma} \times] + \underline{\sigma} \underline{\sigma}^T - \left[\frac{1}{2}(1 + \underline{\sigma}^T \underline{\sigma}) \right] I_{3 \times 3}) \quad (5)$$

در معادله (۵)، $I_{3 \times 3}$ یک ماتریس همانی و $[\underline{\sigma} \times]$ یک اپراتور ضرب است که توسط معادله (۶) تعریف می‌شود.

$$(\underline{\sigma} \times) = \begin{bmatrix} 0 & -\sigma_3 & \sigma_2 \\ \sigma_3 & 0 & -\sigma_1 \\ -\sigma_2 & \sigma_1 & 0 \end{bmatrix} \quad (6)$$

مدل دینامیک چرخ عکس‌العملی

چرخ عکس‌العملی اساساً از یک چرخ با یک محور ثابت و یک موتور DC تشکیل شده است، که برای عملکرد با بایاس صفر طراحی شده است. رفتار دینامیکی چرخ عکس‌العملی از پاسخ چرخ ناشی می‌شود. دینامیک ماهواره با گشتاور کنترلی u ، که توسط چرخ‌های عکس‌العملی به ماهواره اعمال می‌شوند، کنترل می‌شود. برای تولید این گشتاور، ولتاژ چرخ‌ها باید کنترل شوند. این عمل با طراحی کنترلر وضعیت با درنظر گرفتن دینامیک موتور عملکر انجام می‌گیرد. معادله دیفرانسیل برای مدار آرماتور موتور DC به صورت زیر است [۲۱].

$$L_a \dot{I}_a + R_a I_a + K_b \Omega = v \quad (7)$$

که در آن K ، یک ماتریس 3×3 مثبت معین قطری و ε یک کمیت مثبت کوچک است.تابع اشباع که برای کاهش نوسانات و تغییرات شدید در گشتاور کنترلی استفاده شده است، $G(\underline{\sigma})$ و $\frac{\partial \underline{m}}{\partial \underline{\sigma}}$ به صورت رابطه (۱۸) تعریف می‌شود:

$$sat_i(s_i, \varepsilon) = \begin{cases} 1 & \text{for } s_i > \varepsilon \\ \frac{s_i}{\varepsilon} & \text{for } |s_i| \leq \varepsilon \\ -1 & \text{for } s_i < -\varepsilon \end{cases} \quad (18)$$

$$G(\underline{\sigma}) = \frac{1}{2}(I + (\underline{\sigma} \times) + \underline{\sigma} \underline{\sigma}^T - [\frac{1}{2}(1 + \underline{\sigma}^T \underline{\sigma})]I) \quad (19)$$

$$\begin{aligned} \frac{\partial \underline{m}}{\partial \underline{\sigma}} &= 4\lambda(1 + \underline{\sigma}^T \underline{\sigma})^{-1} \{ I_{3 \times 3} \\ &- 2(1 + \underline{\sigma}^T \underline{\sigma})^{-1} \underline{\sigma} \underline{\sigma}^T \} \\ &- 8\lambda(1 + \underline{\sigma}^T \underline{\sigma})^{-2} \\ &\{ \underline{\sigma} \underline{\sigma}_d^T - \underline{\sigma}_d \underline{\sigma}^T + [\underline{\sigma}_d \times] + (\underline{\sigma}_d^T \underline{\sigma}) I_{3 \times 3} \} \\ &+ 16\lambda(1 + \underline{\sigma}^T \underline{\sigma})^{-3} \{ (1 - \underline{\sigma}^T \underline{\sigma}) I_{3 \times 3} \\ &- 2[\underline{\sigma} \times] + 2\underline{\sigma} \underline{\sigma}^T \} \underline{\sigma}_d \underline{\sigma}^T \end{aligned} \quad (20)$$

پایداری کنترلر وضعیت طراحی شده با تعریف تابع لیاپانوفی به شکل (۱۹) اثبات می‌شود. ($\dot{V}(t) = \frac{1}{2} \underline{s}^T \underline{s}$ به صورت زیر بدست می‌آید:

$$\begin{aligned} \dot{V}(t) &= \underline{s}^T \dot{\underline{s}} = \underline{s}^T (\dot{\underline{\omega}} - \dot{\underline{m}}(\underline{\sigma})) \\ &= \underline{s}^T (f(\underline{\omega}) + J^{-1} \underline{u} - \dot{\underline{m}}(\underline{\sigma})) \\ \Rightarrow \dot{V}(t) &= \underline{s}^T \left(f(\underline{\omega}) + J^{-1} \underline{u} - \frac{\partial \underline{m}}{\partial \underline{\sigma}} F(\underline{\sigma}) \underline{\omega} \right) \\ \dot{V}(t) &= \underline{s}^T (f(\underline{\omega}) + \\ &J^{-1} \{ -J(f(\underline{\omega}) - \frac{\partial \underline{m}}{\partial \underline{\sigma}} [F(\underline{\sigma}) \underline{\omega}] + K \underline{s} \underline{sat}(\underline{s}, \varepsilon)) \} \\ &- \frac{\partial \underline{m}}{\partial \underline{\sigma}} [F(\underline{\sigma}) \underline{\omega}] \} \\ \dot{V}(t) &= \underline{s}^T K \underline{s} \underline{sat}(\underline{s}, \varepsilon) \leq -W(\underline{s}) \end{aligned} \quad (21)$$

در معادله (۲۱)، $W(\underline{s})$ یک تابع مثبت معین است، بنابراین ($\dot{V}(t) = 0$) منفی معین خواهد شد و در نتیجه پایداری مجانی اثبات خواهد شد. در ادامه قصد داریم تابع \underline{v} را چنان پیدا کنیم که معادله (۱۲) پایدار شود. بدین منظور، معادله (۱۲) را به صورت زیر می‌نویسیم، که به مدل دینامیک ماهواره شبیه است.

$$\begin{cases} \dot{\underline{\omega}} = J^{-1} ([J \underline{\omega} \times] \underline{\omega} + J^{-1} T_{EXT} + \underline{f}(\underline{\omega})) + J^{-1} (\underline{u} - \underline{\phi}(\underline{\omega})) \\ \dot{\underline{u}} = \underline{w} \end{cases} \quad (22)$$

$\dot{V}(\underline{\eta}) = 0$ باشد و همچنین تابع لیاپانوفی با شرط $\dot{V}(\underline{\eta}) = 0$ برای آن موجود باشد، آنگاه با تابع لیاپانوف $\underline{v} = \frac{1}{2} [\underline{\omega} - \underline{\phi}(\underline{\omega})]^T$ می‌توان مبدأ سیستم کلی را با فیدبک حالت پایدار کرد [۲۲]. حال در ادامه می‌خواهیم با بررسی معادله (۱۱) به عنوان دینامیک ماهواره در حضور دینامیک چرخ عکس‌العملی و با توجه به لم ۱، نشان دهیم که قانون کنترلی به فرم $\underline{v} = T \left[- (J^{-1})^T \underline{s} - k_1 \underline{z} + \underline{\phi}(\underline{\omega}) + T^{-1} A \underline{u} + T^{-1} d \right]$ می‌تواند مبدأ سیستم (۱۱) را پایدار کند.

بر اساس لم ۱، فرم استاندارد ماهواره در حضور مدل دینامیک چرخ عکس‌العملی به صورت زیر است:

$$\begin{cases} \dot{\underline{\omega}} = J^{-1} ([J \underline{\omega} \times] \underline{\omega}) + J^{-1} \underline{u} + J^{-1} T_{EXT} \\ \dot{\underline{u}} = -T^{-1} A \underline{u} + T^{-1} \underline{v} - T^{-1} d = \underline{w} \end{cases} \quad (12)$$

$$\underline{v} = T (\underline{w} + T^{-1} A \underline{u} + T^{-1} d) \quad (13)$$

در معادله (۱۲)، \underline{v} ولتاژ موتور DC چرخ عکس‌العملی به عنوان ورودی کنترل است. حال با توجه به لم ۱، در ابتدا قصد داریم تابع $\underline{u} = \underline{\phi}(\underline{\omega})$ را به صورتی پیدا کنیم که معادله (۱۴) (دینامیک ماهواره) را پایدار کند.

$$\dot{\underline{\omega}} = J^{-1} ([J \underline{\omega} \times] \underline{\omega}) + J^{-1} \underline{u} + J^{-1} T_{EXT} \quad (14)$$

در اینجا $\underline{u} = \underline{\phi}(\underline{\omega})$ ، را بر اساس کنترل مد لغزشی انتخاب می‌کنیم. برای این منظور قانون کنترل در [۲۰]، را با اضافه کردن اختشاشات خارجی چرخ عکس‌العملی برای اثبات پایداری به صورت زیر بهبود می‌بخشیم.

تحت شرایط ایده‌آل، مسیر حالات به سمت سطح لغزش ($\underline{s} = 0$) حرکت می‌کند، که \underline{s} به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$\underline{s} = \underline{\omega} - m(\underline{\sigma}) \quad (15)$$

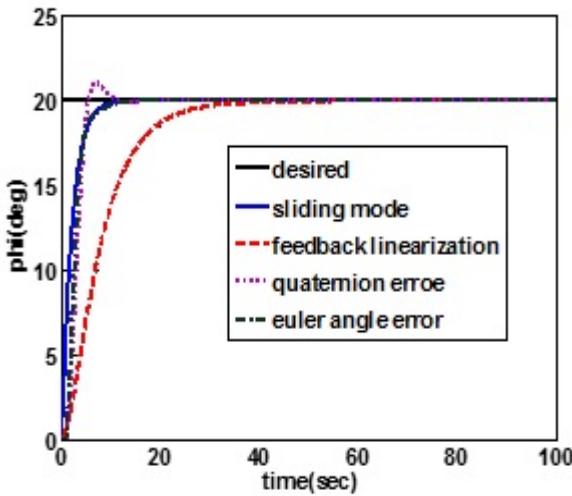
در معادله (۱۵)، $m(\underline{\sigma})$ با استفاده از میدان بردار مطلوب معادلات سینماتیک به صورت رابطه (۱۶) تعریف شده است.

$$\begin{aligned} m(\underline{\sigma}) &= 4\lambda(1 + \underline{\sigma}^T \underline{\sigma})^{-1} \underline{\sigma} \\ &- 4\lambda(1 + \underline{\sigma}^T \underline{\sigma})^{-1} \{ (1 - \underline{\sigma}^T \underline{\sigma}) I_{3 \times 3} - 2[\underline{\sigma} \times] \\ &+ 2\underline{\sigma} \underline{\sigma}^T \} \underline{\sigma}_d \end{aligned} \quad (16)$$

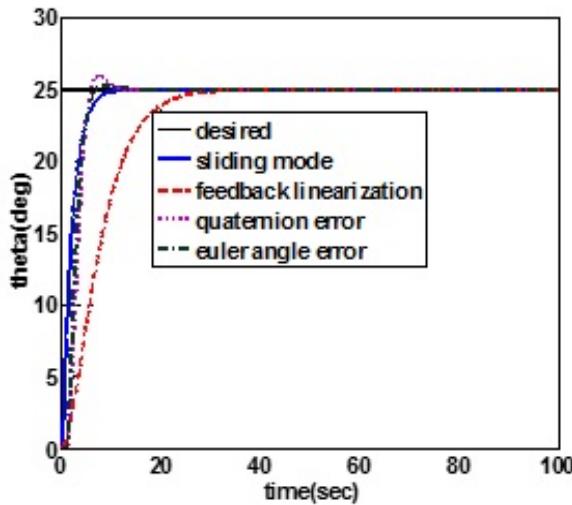
که در آن $\underline{\sigma}_d$ ، پارامترهای رو دوریگرز تعیین یافته مطلوب و λ یک پارامتر منفی است. کنترلر مد لغزشی که مشتق منفی تابع لیاپانوف را ایجاد می‌کند به صورت زیر است:

$$\begin{cases} \underline{u} = -J \left\{ f(\underline{\omega}) - \frac{\partial \underline{m}}{\partial \underline{\sigma}} [G(\underline{\sigma}) \underline{\omega}] + K \underline{s} \underline{sat}(\underline{s}, \varepsilon) \right\} \\ \underline{f}(\underline{\omega}) \equiv J^{-1} [J \underline{\omega} \times] \underline{\omega} + J^{-1} T_{EXT} \end{cases} \quad (17)$$

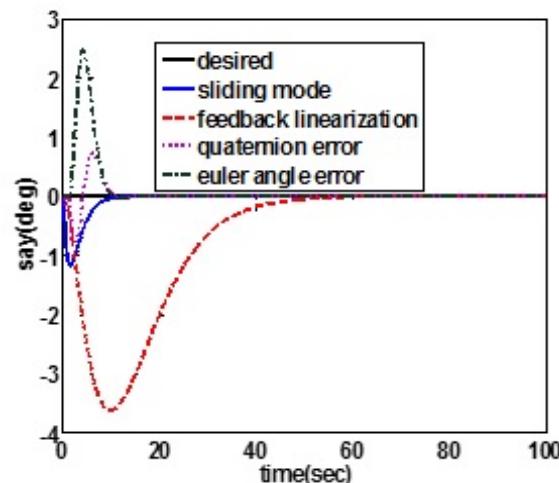
خطای کمتری به زوایای مطلوب می‌رسد. در بخش بعد، طراحی بستر پردازشگر در حلقه برای پایه‌سازی کنترلر وضعیت ارائه خواهد شد.

شکل ۲ - مقایسه عملکرد کنترلر مد لغزشی با سایر کنترلرها برای کانال رول

شکل ۳ - مقایسه عملکرد کنترلر مد لغزشی با سایر کنترلرها برای کانال پیچ

شکل ۴ - مقایسه عملکرد کنترلر مد لغزشی با سایر کنترلرها برای کانال یاوه

با تغییر متغیرهای $\underline{\phi} = \underline{w} - \dot{\underline{\phi}}$ و $\underline{z} = \underline{u} - \underline{\phi}$ ، معادله (۲۲) به صورت معادله (۲۳) در خواهد آمد. بنابراین با توجه به لم ۱، دینامیک داخلی $(\dot{\underline{\omega}} = J^{-1}([J\underline{\omega} \times] \underline{\omega} + J^{-1}T_{EXT} + \underline{\phi}(\underline{\omega}))$ به صورت مجانبی با اعمال $\underline{\phi}(\underline{\omega}) = \underline{u}$ پایدار خواهد شد.

$$\begin{cases} \dot{\underline{\omega}} = J^{-1}([J\underline{\omega} \times] \underline{\omega} + J^{-1}T_{EXT} + \underline{\phi}(\underline{\omega})) + J^{-1}\underline{z} \\ \dot{\underline{z}} = \underline{w} - \underline{\phi}(\underline{\omega}) = \underline{p} \end{cases} \quad (23)$$

حال، دوباره با استفاده از لم ۱ به آسانی با استفاده از یکتابع لیاپانوف به شکل رابطه (۲۴) می‌توان پایداری کل سیستم را اثبات کرد:

$$V_a = \frac{1}{2} \underline{s}^T \underline{s} + \frac{1}{2} \underline{z}^T \underline{z} \quad (24)$$

به صورت زیر به دست می‌آید:

$$\begin{aligned} \dot{V}_a &= \underline{s}^T (\dot{\underline{\omega}} - \dot{\underline{m}}(\underline{\sigma})) + \underline{z}^T \underline{p} \\ \dot{V}_a &= \underline{s}^T (J^{-1}([J\underline{\omega} \times] \underline{\omega} + J^{-1}T_{EXT} + \underline{\phi}(\underline{\omega})) \\ &\quad + J^{-1}\underline{z} - \frac{\partial \underline{m}}{\partial \underline{\sigma}}[F(\underline{\sigma})\underline{\omega}]) + \underline{z}^T \underline{p} \end{aligned} \quad (25)$$

$$\dot{V}_a \leq -W(\underline{s}) + \underline{s}^T J^{-1} \underline{z} + \underline{z}^T \underline{p}$$

بنابراین، تابع \underline{p} باید به نحوی انتخاب شود که \dot{V}_a منفی معین شود. چون \dot{V}_a اسکالر است، \underline{p} را می‌توان به شکل معین نوشت. بنابراین \dot{V}_a به صورت معادله (۲۶) در خواهد آمد:

$$\dot{V}_a \leq -W(\underline{s}) + \underline{s}^T J^{-1} \underline{z} + \underline{p}^T \underline{z} \quad (26)$$

با انتخاب \underline{p}^T به شکل معادله (۲۷)، \dot{V}_a منفی معین خواهد شد. بنابراین پایداری مجانبی کل سیستم اثبات خواهد شد.

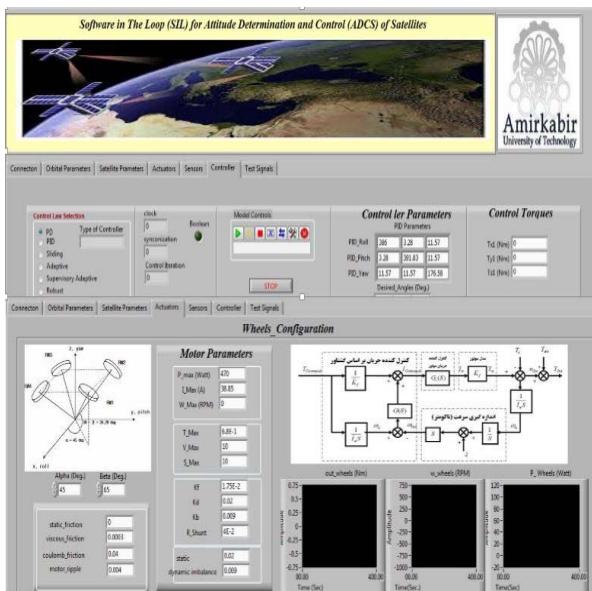
$$\underline{p}^T = -\underline{s}^T J^{-1} - k_1 \underline{z}^T \Rightarrow \dot{V}_a \leq -W(\underline{s}) - k_1 \underline{z}^T \underline{z} < 0 \quad (27)$$

در معادله (۲۷)، k_1 یک ثابت مثبت است. حال می‌توان ورودی کنترل (۷) را به صورت معادله (۲۸) تعریف کرد.

$$\underline{v} = T \left[-\left(J^{-1} \right)^T \underline{s} - k_1 \underline{z} + \dot{\underline{\phi}}(\underline{\omega}) + T^{-1} A \underline{u} + T^{-1} \underline{d} \right] \quad (28)$$

همان‌طور که نشان داده شد، قانون کنترل طراحی شده پایداری مجانبی کل سیستم را در حضور دینامیک چرخ عکس‌العملی مهیا می‌کند. در شکل‌های (۲) تا (۴) نتایج شبیه‌سازی کنترل پسگام مد لغزشی در نرم‌افزار متلب و مقایسه آن با سه روش کنترلی معمول، کنترل براساس خطای زوایای اویلر، کنترل براساس خطای کواترنیون‌ها و کنترل پس‌خوراند خطی^۴، برای زوایای مطلوب $\psi_d = 0^\circ$, $\theta_d = 25^\circ$, $\phi_d = 20^\circ$ آمده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود، کنترلر پسگام مد لغزشی سریع‌تر و با

می‌شود که این مدل DLL قابلیت فراخوانی در نرم‌افزار لب‌ویو و پیاده‌سازی زمان حقیقی مدل شبیه‌ساز را دارد. وظیفه دوم کامپیوتر شبیه‌ساز در بستر طراحی شده فراهم آوردن رابط کاربری برای مونیتورینگ سیگنال‌ها و داده‌های مورد نظر است. نرم‌افزار رابط کاربری مونیتورینگ نیز با استفاده از نرم‌افزار لب‌ویو طراحی و پیاده‌سازی شده است. علت استفاده از این نرم‌افزار، توانمندی آن در ایجاد یک محیط گرافیکی مناسب برای مشاهده سیگنال‌ها و مونیتورینگ وضعیت و همچنین انتخاب مشخصات ماهواره، پارامترهای مدار و وضعیت‌های اولیه است. شکل (۵) نمایی از رابط گرافیکی طراحی شده را نمایش داده است.

شکل ۵- رابط گرافیکی بستر پردازشگر در حلقه

در بستر تست طراحی شده، برای مبادله داده میان کامپیوتر شبیه‌ساز و بخش الکترونیک روی برد وضعیت، از پروتکل‌های ارتباطی سریال RS232 کامپیوتر شبیه‌ساز استفاده شده است. نحوه عملکرد بستر پردازشگر در حلقه طراحی شده بدین صورت است: ابتدا در بخش رابط کاربری نرم‌افزاری طراحی شده در محیط لب‌ویو، باید مشخصات ماهواره شامل ممان اینرسی، ویژگی‌های جرمی و هندسی آن، شرایط اولیه وضعیت و سرعت‌های زاویه‌ای مورد نظر پس از پرتاب، مشخصات مداری ماهواره، مانورها و وضعیت‌های مطلوب و نیز مشخصات چرخ‌های عکس‌العملی و ژیروسکوپ‌ها در نرم‌افزار وارد شود. سپس با شروع شبیه‌سازی بالادرنگ، داده‌های وضعیت حاصل از مدل DLL شبیه‌سازی، به محیط مونیتورینگ در نرم‌افزار لب‌ویو وارد می‌شوند. سیستم پردازشگر در حلقه، برای تست سیستم کنترل وضعیت ماهواره، مطابق با ساختار ارائه شده، پیاده‌سازی شده است.

بستر تست پردازشگر در حلقه

در این بخش، برای ارزیابی، عملکرد الگوریتم کنترل طراحی شده یک بستر پردازشگر در حلقه طراحی شده می‌شود. ساختار کلی سیستم پردازشگر در حلقه طراحی شده دارای ۳ بخش اصلی است که عبارتند از: کامپیوتر شبیه‌ساز، الکترونیک روی برد سیستم کنترل وضعیت ماهواره و همچنین یک مدار واسط برای تبادل داده میان کامپیوتر شبیه‌ساز و الکترونیک روی برد، که می‌تواند یک کارت واسط I/O یا پورت‌های سریال یا موازی کامپیوتر شبیه‌ساز باشد.

اساس شبیه‌سازی‌ها، در کامپیوتر شبیه‌ساز صورت می‌گیرد و وظایف کامپیوتر شبیه‌ساز در سیستم طراحی شده عبارتند از: ۱) شبیه‌سازی حرکت مداری ماهواره، حرکت دورانی ماهواره، اغتشاشات محیطی و مدل سازی دینامیک عملکرها و حسگرها ۲) فراهم آوردن یک رابط کاربری مناسب برای مونیتورینگ عملکرد سیستم پردازشگر در حلقه. مدل سازی دقیق دینامیک ماهواره و شرایط فضایی نقش اساسی در بستر تست پردازشگر در حلقه دارد. بدین منظور، یک مدل شبیه‌سازی در محیط سیمولینک نرم‌افزار مطلب طراحی شده است. در این مدل، شبیه‌سازی دقیق حرکت مداری ماهواره، شبیه‌سازی میدان مغناطیسی زمین، حرکت دورانی ماهواره، گشتاورهای اغتشاشی وارد شده بر پیکرۀ ماهواره، مدل دقیق چرخ‌های عکس‌العملی و ژیروسکوپ پیاده‌سازی شده است. مدل شبیه‌ساز مورد نظر بر اساس مدل دقیق ریاضی هر یک از موارد مذکور پیاده‌سازی شده است. برای مثال، مدل سازی دینامیک مداری بر اساس معادلات کپلر مدارهای بیضوی [۱۹] و مدل سازی چرخ‌های عکس‌العملی بر اساس معادلات مرجع [۲۳] صورت گرفته است. همچنین برای گشتاورهای اغتشاشی، چهار گشتاور اغتشاشی عمومی در مدارهای با ارتفاع پایین شامل گرادیان جاذبه، آیرو‌دینامیک، گشتاور مغناطیسی و گشتاورهای تابش خورشیدی مدل سازی شده‌اند [۲۴].

پس از پیاده‌سازی مدل شبیه‌ساز در محیط سیمولینک، گام بعدی تحقیق اجرای مدل شبیه‌ساز به صورت زمان حقیقی است. برای تتحقق این مسئله از قابلیت‌های نرم‌افزار لب‌ویو^۵ و مطلب، همزمان استفاده شده است. جعبه افزار شبیه‌سازی ارتباط^۶ نرم‌افزار لب‌ویو شامل ابزاری برای بخش ابزار زمان حقیقی نرم‌افزار مطلب^۷ است که مدل شبیه‌ساز مورد نظر را به کد زبان C تبدیل می‌کند. سپس با استفاده از ویژوال C++, کد C تولید شده به مدل DLL^۸ تبدیل

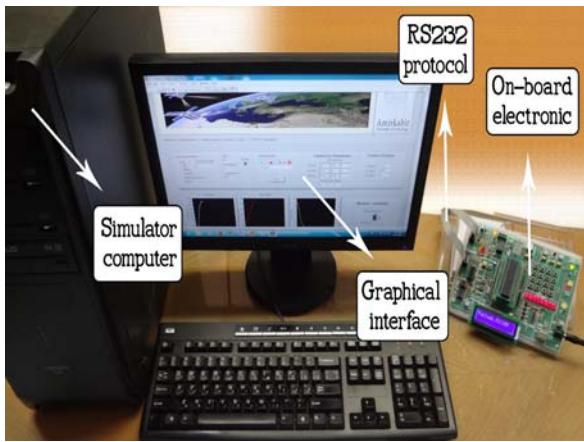
5. LabVIEW

6. Simulation Interface Toolit

7. Matlab Real Time Workshop

8. Dynamic Link Library

شکل (۸) نمایی از بستر تست پردازشگر در حلقه پیاده‌سازی شده و تجهیزات آن شامل کامپیوتر شبیه‌ساز، الکترونیک روی برد و کابل RS232 را نشان می‌دهد.

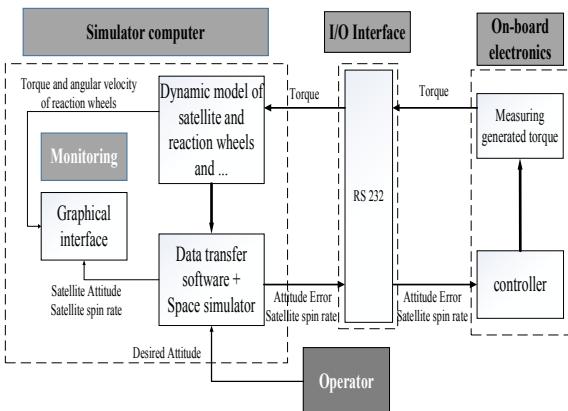

شکل ۸- تجهیزات بستر نرم‌افزار در حلقه

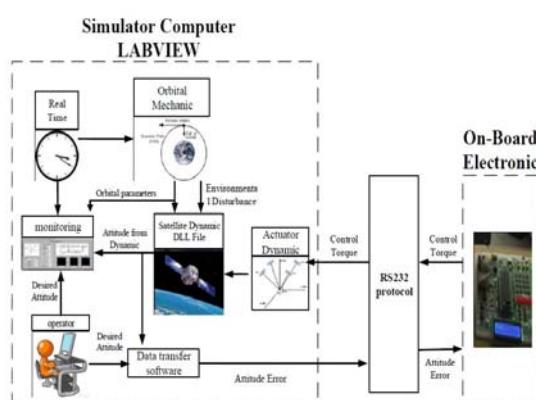
نتایج شبیه‌سازی و پیاده‌سازی الگوریتم کنترل وضعیت

در این بخش، نتایج تست پردازشگر در حلقه برای الگوریتم کنترل وضعیت پسگام- مد لغزشی طراحی شده ارائه می‌شود و با نتایج شبیه‌سازی در محیط سیمولینک مطلب مقایسه می‌شود تا قابلیت الگوریتم مذکور در شرایط بالادرنگ نشان داده شود. در این تست‌ها داده‌های مربوط به تعیین وضعیت فضایی‌ما مبتنی‌ترین مدل شبیه‌ساز استخراج می‌شود و زمان نمونه‌برداری حلقه کنترلی در این ساختار ۰/۴ ثانیه است. برای انجام تست، فضایی‌ما مورد نظر در یک مدار با ارتفاع پایین با ارتفاع ۷۵۰ کیلومتری و شبیه مداری ۹۸/۲ درجه در نظر گرفته شده است. مشخصات ممان‌های اینرسی ماهواره در دستگاه مختصات اصلی بدنه ماهواره به صورت $I = diag\{1000, 500, 700\}$ در نظر گرفته شده است. اغتشاشات به صورت اغتشاشات محیطی بر اساس کتاب آقای ورتز [۲۴]، بر فضایی‌ما اعمال شده است. همچنین جدول (۱) آمده است. مشخصات چرخ‌های عکس‌العملی مطابق مشخصات بیان شده در مرجع [۲۵] است. زوایای مطلوب $\phi_d = 20^\circ$ ، $\theta_d = 25^\circ$ و $\psi_d = 0^\circ$ در نظر گرفته شده‌اند. شکل (۹) تا (۱۴) نتایج پیاده‌سازی کنترل پسگام- مد لغزشی بر روی بستر تست پردازشگر در حلقه در حضور دینامیک عملگر و اغتشاشات خارجی در مقایسه با نتایج شبیه‌سازی در محیط مطلب را نشان می‌دهند. همچنین شکل (۱۵) تا (۱۸) نیز گشتاور خروجی و سرعت زاویه‌ای چرخ عکس‌العملی را نشان می‌دهند. همچنین توجه شود که در

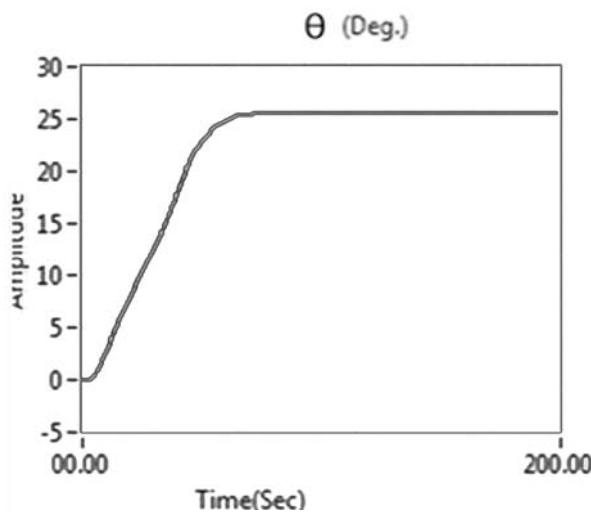
در این ساختار، اطلاعات و خروجی‌ها و بخش تعیین وضعیت ماهواره از طریق مدل DLL شبیه‌سازی ساخته می‌شوند، و پس از انتقال به محیط مونیتورینگ، از طریق پورت سریال به بخش الکترونیک روی برد وضعیت ارسال می‌شوند و بخش الکترونیک روی برد، این داده‌ها را به عنوان داده‌های خروجی بخش تعیین وضعیت مورد استفاده قرار می‌دهد. در بخش الکترونیک وضعیت و بر اساس داده‌های دریافتی نظیر سرعت زاویه‌ای و وضعیت ماهواره، گشتاور کنترلی مطلوب چرخ‌های عکس‌العملی مطابق قانون کنترل طراحی شده محاسبه می‌شود و فرمان کنترلی منتظر از طریق پورت سریال به کامپیوتر شبیه‌ساز و بخش مونیتورینگ ارسال می‌شوند. در مدل DLL نیز با اعمال این گشتاور، وضعیت جدید ماهواره استخراج شده و مجدد داده‌های وضعیت جدید به بخش مونیتورینگ ارسال می‌شوند. این حلقه به طور پیوسته و زمان حقیقی ادامه می‌یابد و در نهایت می‌توان عملکرد سیستم کنترل وضعیت را مورد ارزیابی قرار داد. شکل (۶) دیاگرام حلقه بسته از نحوه عملکرد بستر پردازشگر در حلقه را نشان می‌دهد و شکل (۷) بخش‌های مختلف بستر تست پردازشگر در حلقه را نشان می‌دهد.

شکل ۶- بلوك دیاگرام تابعی بستر تست پردازشگر در حلقه

شکل ۷- بخش‌های مختلف بستر نرم‌افزار در حلقه

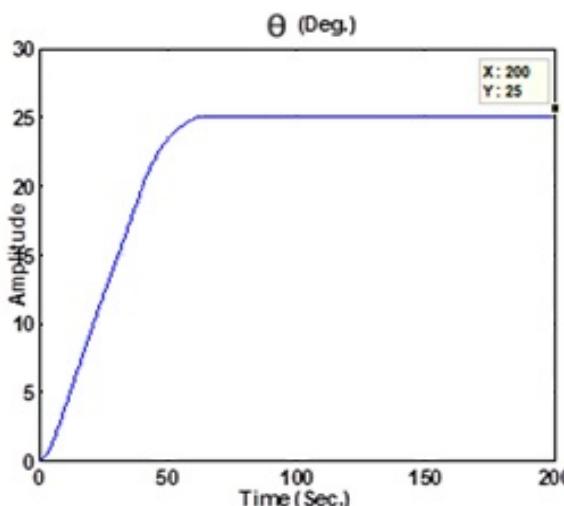

شکل ۱۱- نتایج پیاده‌سازی کنترل پسگام - مد لغزشی برای محور پیچ

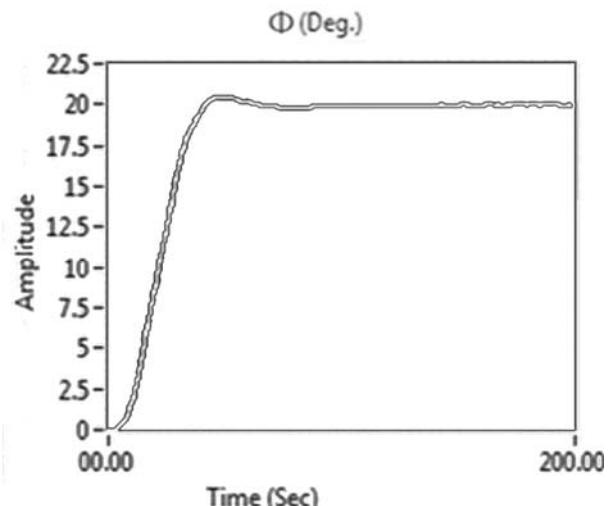
تمامی نتایج برای بررسی مقاوم بودن کنترل طراحی شده، ۲۵ درصد عدم قطعیت بر روی ممکن‌های اینرسی اعمال شده است.

جدول ۱- پارامترهای شبیه‌سازی

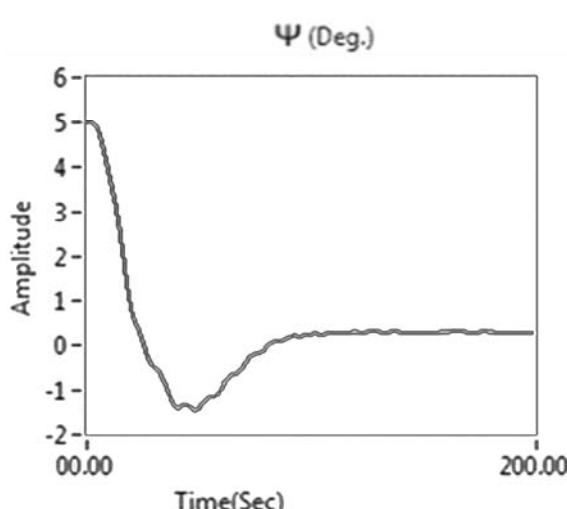
پارامتر	مقدار
کنترلر پسگام - مد لغزشی	λ -۰/۲
	k .۰/۱۵
	ε .۰/۰۵
چرخ عکس العمل	حداکثر گشتاور (T_{max}) .۰/۷۵ (N.m)
	حداکثر توان (P_{max}) ۴۷۰(W)
	حداکثر جریان (I_{max}) ۳۸/۸۵ (A)
	حداکثر سرعت زاویه‌ای (ω_{max}) ۶۰۰۰ (RPM)

شکل ۱۲- نتایج شبیه‌سازی کنترل پسگام - مد لغزشی برای محور پیچ

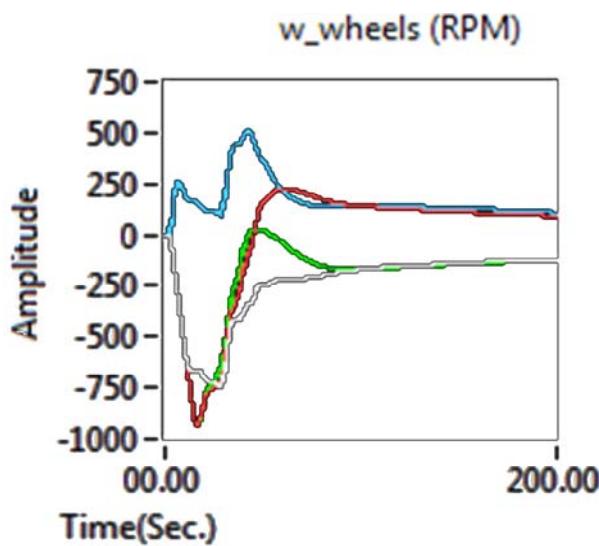

شکل ۹- نتایج پیاده‌سازی کنترل پسگام - مد لغزشی برای محور رل

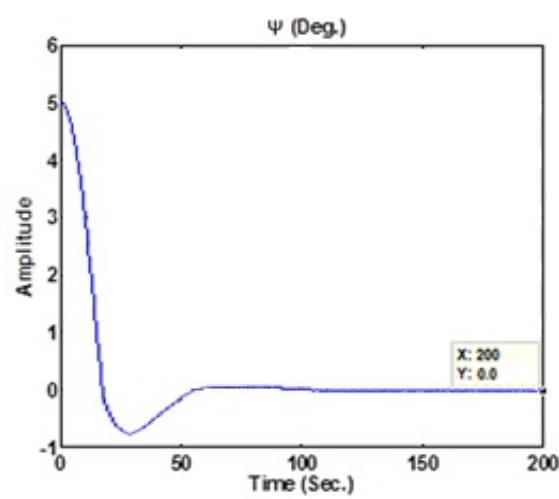

شکل ۱۰- نتایج شبیه‌سازی کنترل پسگام - مد لغزشی برای محور یاو

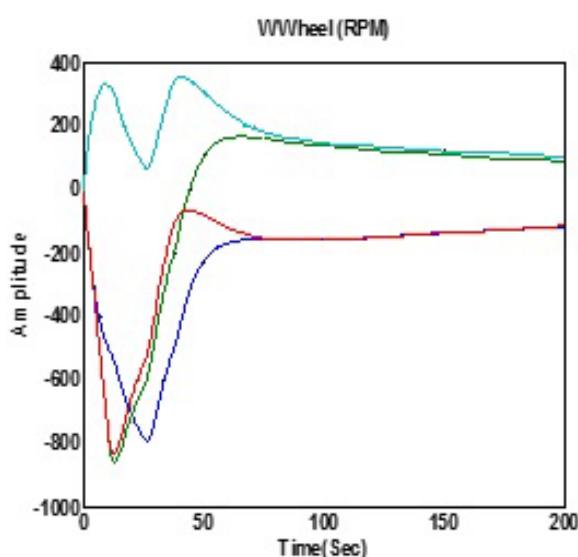
شکل ۱۳- نتایج پیاده‌سازی کنترل پسگام - مد لغزشی برای محور رل

شکل ۱۷- نتایج پیاده‌سازی سرعت‌های زاویه‌ای چرخ‌های عکس‌العملی

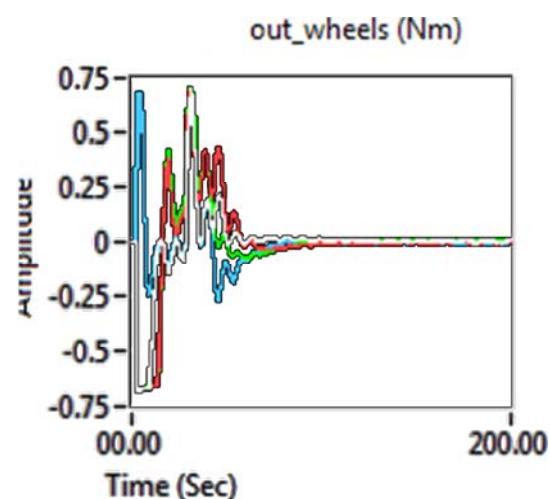

شکل ۱۴- نتایج شبیه‌سازی کنترل پسگام - مد لغزشی برای محور یاو

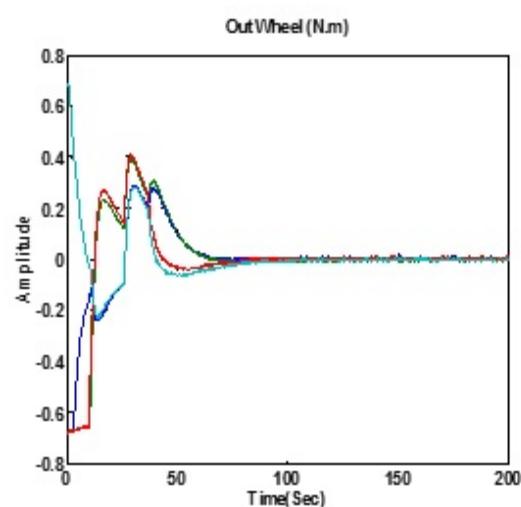

شکل ۱۸- نتایج شبیه‌سازی سرعت‌های زاویه‌ای چرخ‌های عکس‌العملی

همان‌طور که از نتایج مشخص است، خطای کنترل برای محورهای رل، پیچ و یاوه به صفر همگرا می‌شود که نشان می‌دهد کنترلر پسگام - مد لغزشی طراحی شده بر خلاف وجود ۲۵ درصد عدم قطعیت روی ممان‌های اینرسی، گشتاورهای اغتشاشی و دینامیک دقیق عملگر شده قابلیت ارزیابی دقیق عملکرد بالدرنگ پردازشگر در حلقه طراحی شده ندارد. نتایج شبیه‌سازی و پیاده‌سازی در جدول (۲) آمده است. با مقایسه نتایج شبیه‌سازی و پیاده‌سازی درمی‌یابیم که مقدار اختلاف بین این نتایج موجود است. عامل اصلی این اختلاف از تأخیر، هنگام تبادل داده بین الکترونیک روی برد وضعیت و کامپیوتر شبیه‌ساز ناشی می‌شود.

شکل ۱۵- نتایج پیاده‌سازی گشتاور خروجی چرخ‌های عکس‌العملی

شکل ۱۶- نتایج شبیه‌سازی گشتاور خروجی چرخ‌های عکس‌العملی

- [6] Qinglei, H., "Sliding Mode Maneuvering Control and Active Vibration Damping Three Axis Stabilized Flexible Spacecraft with Actuator Dynamics," *Nonlinear Dynamics*, Vol. 15, 2008, pp. 227-248.
- [7] Song, Z., Li, H. and Sun, K., "Finite-time Control for Nonlinear Spacecraft Attitude Based on Terminal Sliding Mode Technique," *ISA Transactions*, Vol. 53, No. 1, 2014, pp. 117-124.
- [8] Hu, G., "Variable Structure Maneuvering Control with Time-Varying Sliding Surface and Active Vibration Damping of Flexible Spacecraft with Input Saturation," *Acta Astronautica*, Vol. 64, 2009, pp. 1085-1108.
- [9] Bošković, J.D., Li, S.M. and Mehra, R.M., "Robust Adaptive Variable Structure Control of Spacecraft Under Control Input Saturation," *Journal of Guidance, Control, and Dynamics*, Vol. 24, No. 1, 2001, pp. 14-22.
- [10] Hung, J.Y., "Variable Structure Control: A Survey," *IEEE Transactions on Industrial Electronics*, Vol. 40, No. 1, 1993, pp. 2-22.
- [11] Vadali, S.R., "Variable Structure Control of Spacecraft Large Angle Maneuvers," *Journal of Guidance, Control and Dynamics*, Vol. 9, 1986, pp. 235-239.
- [12] Dwyer, T. A. W., Ramirez, H. S., Monaco, S. and Stornelli, S., "Variable Structure Control of Globally Feedback-Decoupled Deformable Vehicle Maneuvers," *26th IEEE Conference on Decision and Control*, Los Angeles, California, 1987.
- [13] Robinett, R.D. and Parker, G. G., "Spacecraft Euler Parameter Tracking of Large-Angle Maneuvers via Sliding Mode Control," *Journal of Guidance, Control, and Dynamics*, Vol. 19, No. 3, 1996, pp. 702-703.
- [14] Wu, S. N., Sun, X. Y., Sun, Z. W. and Chen, C. C., "Robust Sliding Mode Control for Spacecraft Global Fast-Tracking Manoeuvre," *Journal of Aerospace Engineering*, Vol. 225, 2011, pp. 749-760.
- [15] Ramirez, H. S. and Dwyer, t. A. W., "Variable Structure Control of Spacecraft Reorientation Maneuvers," *Proceedings of AIAA Guidance, Navigation, and Control Conference*, Williamsburg, 1986.
- [16] Marandi, S. R. and Modi, V. J., "A Preferred Coordinate System and Associated Orientation Representation in Attitude Dynamics," *Acta Astronautica*, Vol. 15, 1987, pp. 833-843.
- [17] Shuster, M.D., "A Survey of Attitude Representations," *The Journal of the Astronautical Sciences*, Vol. 41, 1993, pp. 439-517.
- [18] Bolandi, H., Haghparast, M., Saberi, F. F., Vaghei, B. G. and Smailzad, S. M., "On-Board Electronic Of Satellite Attitude Determination and Control Subsystem: Design and Test in Hardware in the Loop Test Bed," *The Journal of Institute of Measurement and Control*, Vol. 45, No. 5, 2012, pp. 151-157.
- [19] Sidi, M. J., *Spacecraft Dynamics and Control: a Practical Engineering Approach*, Cambridge: Cambridge University Press, 1997.
- [20] Crassidis, J. and Markley, F., "Sliding Mode Control Using Modified Rodrigues Parameters," *AIAA Journal of Guidance, Control and Dynamics*, Vol. 19, No. 6, 1996, pp. 1381-1383.
- [21] Hu, Q., "Sliding Mode Attitude Control with L2-Gain Performance and Vibration Reduction of Flexible

جدول ۲- مقایسه نتایج شبیه‌سازی پیاده‌سازی

محور	خطای شبیه‌سازی	خطای پیاده‌سازی
	خطای حالت ماندگار (درجه)	خطای حالت ماندگار (درجه)
دل	.	.۰/۰۳
پیچ	.	.۰/۵۶
باو	.	.۰/۲۸

نتیجه گیری

در این مقاله، یک الگوریتم کنترل وضعیت مقاوم مبتنی بر کنترل پسگام- مد لغزشی برای یک ماهواره با چهار چرخ عکس‌العملی هرمی ارائه شد. در این روش، پایداری مجانبی الگوریتم کنترلی در حضور دینامیک عملگرها با استفاده از تئوری لیاپانوف اثبات شد. سپس بهمنظور صحه‌گذاری و ارزیابی عملکرد کنترل، یک بستر تست پردازشگر در حلقه ارزان و بلاذرنگ طراحی و ساخته شد. سپس عملکرد الگوریتم کنترلی با پیاده‌سازی آن بر روی الکترونیک روی برد بستر تست پردازشگر در حلقه بررسی شد. نتایج نشان داد که الگوریتم ارائه شده با وجود ۲۵ درصد عدم قطعیت روی ممان-های اینرسی، اغتشاشات خارجی و دینامیک دقیق عملگر توانایی دنبال کردن مسیر مطلوب را به خوبی دارد. بنابراین الگوریتم می‌تواند مأموریت کنترل وضعیت خود را به درستی به پایان برساند.

مراجع

- [1] Chelaru, T.V., Cristian, B. and Chelaru, A., "Mathematical Model for Small Satellites, Using Rotation Angles and Optimal Control Synthesis," *Recent Advances in Space Technologies (RAST)*, Istanbul, Turkiye, 2011.
- [2] Moradi, M., "Self-Tuning PID Controller to Three-Axis Stabilization of a Satellite with Unknown Parameters," *International Journal of Non-Linear Mechanics*, Vol. 49, 2013, pp. 50-56.
- [3] Shahravi, M. and Kabganiyan, M., "Attitude Tracking and Vibration Suppression of Flexible Spacecraft using Implicit Adaptive Control Law," *American Control Conference*, Portland, OR, USA, 2005.
- [4] Shahravi, M., Kabganiyan, M. and Alasty, A., "Adaptive Robust Attitude Control of a Flexible Spacecraft," *International Journal of Robust and Nonlinear Control*, Vol. 16, No. 6, 2006, pp. 287-302.
- [5] Guan, P., Liu, X.-J. and Liu, J. Z., "Adaptive Fuzzy Sliding Mode Control for Flexible Satellite," *Engineering Applications of Artificial Intelligence*, Vol. 18, No. 4, 2005, pp. 451-459.

- [24] Wertz, J., *Spacecraft Attitude Determination and Control*, London: Kluwer Academic, 1978.
- [25] Bolandi, H., Saberi, F. F. and Vaghei, B. G., "Design of a Supervisory Adaptive Attitude Control (SAAC) System for a Stereo-Imagery Satellite Based On Multiple Model Control with Switching," *International Journal of Innovative Computing, Information and Control*, Vol. 6, No. 9, 2010, pp. 4675-4692.
- [26] Spacecraft with Actuator Dynamics," *Acta Astronautica*, Vol. 67, No. 5-6, 2012, pp. 572-583.
- [27] Khalil, H., *Nonlinear Systems*, New Jersey: Prentice Hall, 2002.
- [28] Bolandi, H., Saberi, F.F. and Mehrjardi, A. E., "Design of Attitude Control System of a Satellite with Large Angle Maneuvers Considering of Reaction Wheels Model and Restrictions," *Journal of Space Engineering*, Vol. 1, No. 1, 2011.